

Tal av Nima Dervish, frilansjournalist och krönikör på Medborgarplatsen den 4 juli 2009.

Kära vänner, doostāne aziz [kära vänner på persiska]
Senaste veckorna har vi sett otaliga bilder från Iran. De mest rörande bilderna föreställde den unga Neda. Innan Neda dog rullade hennes blick mot kameran. Av alla de brutala bilder som kom från Iran var det den blicken som mer än något annat fastnade på världens näthinna. Neda dog med öppna ögon. Alltför många lever med ögonen stängda.

Vi står här idag, nära minnesmärket av en annan beundrad kvinna som rycktes bort för tidigt. Till skillnad från Anna Lindh har Neda inte fått ett minnesmärke, hennes namn har inte hackats i glas. Istället har hennes kropp begravts i all hast och hennes familj fördrivits hemifrån.

Ändå har Neda fått miljoner minnsmärken. Hennes namn har ristats bakom våra ögonlock, i våra irisar och regnbågshinnor. Varje gång vi vill blunda finns hon där och uppmanar oss att öppna ögonen. Att se.

Vänner, Ser ni vad jag ser? Jag ser statsledare som tar emot våra plågoandar som ärade gäster. Jag ser fötterna som trampat på oskyldigas ansikten vandra på röda mattor. Jag ser politiker som vill förhandla med mördare. Om de fördömer våldet gör de det alldeles för sent och i alltför milda ordalag. Jag ser företag som utför handel med diktaturen; marknadens kreaturer som betar på dollargröna marker utan en tanke på massgravarna under sig. Jag ser dem som vanligtvis protesterar högljutt mot förtryck. Idag, förblindade av ideologiska skygglappar, är de tysta. Jag ser dem som vanligtvis pratar om religiös förbrödring, men idag när broder dödar broder, är de tysta. Jag ser till och med de som hyllar tyrannerna, misstänkliggör frihetskämparna och bagatelliserar deras lidande.

Vänner, jag har sett för mycket under senaste veckorna. Jag har sett hyenor och gamar jaga på Irans gator. Jag har sett ungas liv rinna ut på asfalten. Om Palme hade levt hade han fogat ett nytt namn till sin berömda lista av illdåd: Katyn, Lidice, Sharpeville, Hanoi julen 1972 – Tehran sommaren 2009.

I Tehran 2009 frågar folk: Var är min röst? Jag frågar: Var är mitt land?! Var är min barndom? Var är de åren av mitt liv som kunde ha spenderats med nära och kära? ”Basi ranj bordim dar in saal si”.

Så... Vi är i helvetet just nu. Efter 30 år fick vi upp hoppet, på riktigt, men diktatorn härskar fortfarande. Allt hänger på idag. Vi kan stanna här i vårt helvete. Låta apatin ta över igen. Eller så kämpar vi vår väg tillbaka. Kan dessa liv, dessa rosenblad som ryckts bort förmedla något till oss? Kan vi inte bli slavar till kärlek istället för makt? Kan inte vårt land vara dugligt att leva i? Det var så en gång, kan det inte bli så igen? Ett land utan kung eller imam, ett land med jämlika som tillsammans skapar ett bättre liv. Är det för mycket att be om? Begär vi för mycket? Är det bortom vår förmåga?

Inte om vi enas. Antingen enas vi tillsammans, eller så dör vi i exil. Vi ska inte bara ta tillbaka deras röster. Vi ska spotta sanning i hatets maskineri. Med tänder och klor ska vi ta tillbaks vårt land. Demonstration för demonstration. Stad för stad. Gata för gata. Meter för meter.

Vänner ser ni det jag ser? Jag ser det gröna i vår flagga åter stå för vårens uppväckelse, inte religiös repression. Jag ser det vita stå för fred, inte liksvepningar. Jag ser det röda i vår flagga stå för vin på älskades läppar istället för blod. Jag ser lockar fladdra fritt i vinden. Jag ser kroppar som inte längre bara blir kyssta av batong. Jag ser förändringen vina från Baharestån till Khorramābād, från Tus [plats för Ferdowsis grav] till Shiraz [plats för Hafez grav], från Frihetstorget i Tehran till Frihetstorget i Sanandaj.

Ser ni det jag ser? Jag ser svenskar, holländare och amerikaner visa stöd för sina medmänniskor. Jag ser ungdomar som aldrig tidigare engagerat sig förenas och slita för andras rättigheter... Vänner, jag ser ER och jag får hoppet åter. Våra rötter kommer återigen nå vatten. Våra krontoppar kommer återigen nå solen. Vi kommer att bli gröna igen. Vi må blöda, men vi kommer aldrig blunda.